

Innst. 153 L

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Prop. 124 L (2013–2014)

Innstilling fra næringskomiteen om endringer i konesjonsloven og tvangsfullbyrdelsesloven (opphevelse av priskontroll)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Hovedinnholdet i proposisjonen

Departementet foreslår i proposisjonen å oppheve § 9 første ledd nr. 1 i lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konesjonsloven) mv. Forslaget innebærer at det ved konsesjonsvurderingen ikke skal legges vekt på om den avtalte pris tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling ved erverv av landbrukseiendommer. Bestemmelsen omtales til vanlig som «priskontrollen». Forslaget vil kreve endringer i tvangsfullbyrdelsesloven. Proposisjonen inneholder derfor forslag om endringer i denne loven.

1.2 Bakgrunnen for lovforslaget – Høringen og gjeldende rett

Departementet sendte 4. desember 2013 på høring forslag om å oppheve § 9 første ledd nr. 1 i konsesjonsloven. Som en konsekvens av den foreslåtte endringen i konsesjonsloven foreslo departementet også å oppheve tvangsfullbyrdelsesloven § 11-44 tredje ledd.

I høringsbrevet pekte departementet på at priskontrollen kan ha uheldige virkninger for landbruket, bl.a. fordi den kan dempe investeringslysten hos eierne. Det ble vist til at eiere av landbrukseiendommer ikke vil være innstilt på å foreta investeringer som ikke kan påregnes avspeilet i den pris konesjonsmyndighetene vil godta ved et senere salg.

Videre ble det pekt på at priskontrollen kan bidra til å svekke eiernes motivasjon til å selge hele eller deler av eiendommen. Det ble også pekt på at et livskraftig og dynamisk landbruk er avhengig av et velfungerende marked for omsetning av landbrukseiendommer, og at regjeringen har ambisjon om å gjennomgå regelverket med sikte på forenklinger. Ut over dette ble det vist til at forslaget om opphevelse av priskontrollen er en forenkling av regelverket som i mange tilfeller vil gjøre konsesjonsvurderingen enklere og mindre tidkrevende og dermed frigi ressurser i kommunene og fylkene.

Regler om prisvurdering ved erverv av konsesjonspliktig eiendom (priskontrollen) ble innført i konsesjonsloven av 31. mai 1974. Det gikk fram av § 1 nr. 4 at loven blant annet skulle tilgodese en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling ved behandlingen av en søknad om konsesjon. Regelen ble endret ved ny konsesjonslov vedtatt 28. november 2003 slik at priskontroll bare gjelder ved erverv av konsesjonspliktig landbrukseiendom som skal nyttes til landbruksformål.

Formålet med priskontrollen er at eiendommer som skal nyttes til landbruk omsettes til en pris som bidrar til å realisere mål i landbrukspolitikken. Dette gjelder målet om å sikre rekruttering til næringen, å legge til rette for langsiktig god ressursforvaltning og legge til rette for stabile heltids- og deltidsarbeidsplasser.

I perioden fra 2001 fram til i dag er det gjort en rekke endringer i lovgivningen med det formål å stimulere til økt omsetning av landbrukseiendom. Disse endringene har ført til at sammenhengen mellom omsetningstallene og priskontroll også er endret i denne perioden. I dag er det vesentlig færre overdragelser som er gjenstand for priskontroll enn i 2000.

1.3 Behovet for endringer – styrke eiendomsretten og fjerne urimelige regler

Regjeringen har i sin politiske plattform understreket at eiendomsretten er en grunnleggende rett som bør styrkes. Som et ledd i dette arbeidet vil regjeringen styrke bondens rett til å disponere over egen eiendom i tråd med egne valg og prioriteringer. Andre viktige mål for regjeringen er enklere regler, mindre byråkrati og en effektiv og moderne forvaltning.

Landbruksnæringen vil møte store utfordringer i årene som kommer. I et globalt perspektiv er det behov for å produsere mer mat. Det er også behov for å øke avvirkingen av skog til forskjellig trebruks- og energiformål. Dette gjør det viktig å stimulere til investeringer knyttet til drift og andre tiltak som kan bedre driften av landbrukseiendommer.

Antallet eiendommer som er underlagt priskontroll er lavt, som følge av de senere års endringer. Anslag viser at ca. 400 overdragelser av bebygde landbrukseiendom og ca. 200 overdragelser av ubebygde landbrukseiendommer var gjenstand for priskontroll. Dette gjør at det i dag er uklart i hvilken grad priskontroll er egnet til å ivareta de formålene som begrunner regelen.

Regelen om priskontroll kan videre begrense selgers vilje til å legge eiendommen ut på salg i et åpent marked. Regelen kan derfor hindre et effektivt marked for omsetning av konsesjonspliktige landbrukseiendommer. Dette kan svekke rekrutteringen til næringen. Regelen kan også gjøre det vanskelig for aktive næringsutøvere å sikre seg tilleggsjord til eie, noe som igjen på sikt kan svekke mulighetene for effektiv og rasjonell landbruksdrift. Priskontrollen kan også dempe investeringslysten og derved svekke driftsgrunnlaget på en del eiendommer.

Det er kommunene som i første omgang etter fastsatte retningslinjer tar stilling til om avtalt pris kan godkjennes. Retningslinjene for verdivurderingene som ligger til grunn for priskontrollen er kompliserte. Med relativt få saker til behandling på landsbasis, er det mange kommuner som har få saker til behandling. Det er derfor krevende for mange kommuner å opprettholde nødvendig kompetanse for å kunne behandle sakene på en tilfredsstillende måte. Praktiseringen av regelen om priskontroll åpner videre for forskjellsbehandling og ulik praktisering fra kommune til kommune.

Departementet mener på bakgrunn av det som står ovenfor at det ikke er ønskelig å opprettholde regelen om priskontroll ved kjøp av landbrukseiendom og foreslår at regelen i konsesjonsloven § 9 første ledd nr. 1 oppheves. Den nærmere begrunnelse for dette forslaget går fram av kapittel 6 til 10.

Opphevelse innebærer en forenkling av lovgivningen som samtidig styrker eiers råderett over eien-

dommen. Kombinert med endringene som ble vedtatt i jordlovens delingsbestemmelse i 2013, kan opphevelse av priskontroll dermed åpne for at mer tilleggsjord og -skog kommer på salg, og dermed legge til rette for hensiktsmessige omstillinger i næringen.

1.4 Priskontrollens innvirkning på prisutviklingen

I høringsnotatet ble det lagt til grunn at priskontroll er unødvendig, og ikke virker etter hensikten.

Et sentralt spørsmål er om gjeldende regel om priskontroll er egnet til å nå de målene som begrunner reglene.

Priskontroll innebærer i praksis et tak på omsetningsprisen, dvs. at priskontrollen fungerer som et virkemiddel for å dempe prisstigningen. Priskontrollen er imidlertid ikke alene om å påvirke prisen. Odelsberettigedes adgang til å løse eiendom på odel, regler om boplikt ved erverv av landbrukseiendom, regler om driveplikt og regulering til landbruksformål i plan etter plan- og bygningsloven er eksempler på regler som generelt kan bidra til å senke prisene ved omsetning av landbrukseiendom.

Departementet har merket seg at mange høringsinstanser legger til grunn at priskontrollen har en prisdempende effekt. Dette ble også lagt til grunn av departementet i St.meld. nr. 19 (1999–2000). Det er flere forhold som kan ha betydning dersom en skal ta stilling til om priskontroll virker prisdempende eller ikke ved omsetning av landbrukseiendom. Et sentralt forhold er antakelig hvor mange eiendommer med priskontroll som omsettes, og hvor mange sammenlignbare eiendommer som faller utenfor kontrollen. Framstillingen av gjeldende regler i kapittel 4.1.2 i proposisjonen og de statistiske opplysningene i kapittel 3.1 viser at et fåtall eiendommer er gjenstand for priskontroll i dag.

Departementet antar at det er lite grunnlag for å hevde at priskontroll har selvstendig betydning for prisdannelsen ved overdragelser innad i familien i forbindelse med generasjonsskifter.

Omtalen i kapittel 3.3.1 i proposisjonen viser utviklingen av gjennomsnittspris ved overdragelse av henholdsvis landbrukseiendom og enebolig i den samme perioden. Sammenligningen viser at økningen har vært forholdsmessig større for landbrukseiendom hvor en betydelig andel har vært underlagt regler om priskontroll (en økning på 175 pst.) enn for eneboliger hvor overdragelsene ikke har vært underlagt slik kontroll (en økning på 128 pst.). Dette støttes også av opplysningene i kapittel 3.3.2 for årene 2006, 2009 og 2012 som gjelder landbrukseiendom over arealgrensen for priskontroll. Opplysningene kan innebære at priskontroll kan ha hatt lite å si for prisutviklingen på landbrukseiendom.

Departementet mener videre at det ut fra statistikken for ubebygd eiendom vanskelig kan utledes noe om hvorvidt priskontrollen demper prisøkningen ved kjøp av tilleggsjord og -skog.

Mange høringsinstanser har vært opptatt av hvilke følger opphevelse av priskontroll vil kunne få for prisutviklingen. De gir uttrykk for at opphevelse vil føre til høyere priser enn i dag både for bebygd og ubebygd landbrukseiendom, inkludert rene skogeiendommer. Spørsmålet som må stilles, er om opphevelse av priskontrollen vil kunne føre til en merkbar generell prisøkning som ellers ikke ville funnet sted dersom priskontrollen beholdes.

Når det offentlige yter støtte, må det også forventes at samfunnet får noe tilbake for investeringen, slik at en selger ikke kan forvente å sitte igjen med hele eiendomsverdien etter et salg. Departementet vil imidlertid peke på at lønnsomheten også innenfor andre næringer enn landbruket påvirkes av offentlige beslutninger og ulike støtteordninger; alt fra tilskudd til skattefordeler. Det er i liten grad lagt opp til at andre næringer skal gi fra seg hele eller deler av slik gevinst ut over det som følger av ordinær skattlegging. Departementet mener at landbruket må likestilles i så henseende.

De foreliggende statistiske opplysningene er ikke entydige. Etter en samlet vurdering av det som foreligger legger departementet til grunn at det er usikkert om priskontrollen slik den er utformet i dag er egnet til å dempe eventuell prisøkning ved erverv av både bebygd eiendom og ubebygd eiendom.

1.5 Priskontrollens innvirkning på omsetning, rekruttering og kjøp av tilleggsjord

Departementet pekte i høringsnotatet på at priskontrollen kan virke hemmende på omsetningen av konsesjonspliktige landbrukseiendommer. Det ble vist til at den har bidratt til at mange venter med å selge fordi de ikke forventer å få det de syns eiendommen er verd. Et velfungerende marked for bebygde landbrukseiendommer og for tilleggsjord ville kunne bidra til en langsiktig og god ressursforvaltning og rekruttering til næringen. I høringsnotatet la departementet til grunn at priskontrollen var til hinder for en slik utvikling.

Høringsinstansene har ulikt syn på spørsmålet om sammenhengen mellom omsetning av landbrukseiendom og priskontroll.

Departementet mener at økt omsetning vil kunne bidra til å styrke rekrutteringen til næringen, og til å styrke ressursgrunnlaget på eksisterende bruk. Departementet peker på at det fortsatt, ut fra hensynet til rekruttering til landbruket og effektiv tilpasning av ressursgrunnlaget gjennom kjøp og salg av arealer, er behov for et større utbud av hele landbrukseiendom-

mer og tilleggsjord i markedet utenfor nær familie og odelsberettigede.

I områder der priskontrollen kan ha en prisdempende effekt, kan den virke hemmende på utbudet av landbrukseiendom i det åpne markedet fordi prisvurderingen etter konsesjonsloven innebærer at eiendommen må omsettes til en pris som er lavere enn eieren mener at eiendommen er verdt. Eieren kan da tenkes å velge å leie bort framfor å selge til nabobruk. I sentrale områder hvor prisene på boligeiendom er høye kan det være vanskelig å få en pris for eiendommen som gjør det mulig å kjøpe seg en ny bolig. Det kan hindre gjennomføring av generasjonsskifter og salg ut av familien.

Departementet antar at odelsplikt, konsesjonsplikt, priskontroll og boplikt samlet kan ha betydning for omsetningsomfanget av bebygd landbrukseiendom, og at omsetningsstatistikken kan tas til inntekt for dette synet. For eiendommer under arealgrensene for priskontroll viser figur 3.2 i proposisjonen at det er en økning i antall omsatte eiendommer i de senere årene. For eiendommer over arealgrensene er tendensen ikke den samme. Siden tallene gjelder kun for tre år (årene 2006, 2009 og 2012) er det ikke mulig å si noe om hvorvidt økningen i omsetning er et varig fenomen. Departementet mener at opphevelse av priskontroll sammen med andre tiltak for å løse opp i eierstrukturen kan åpne for et større utbud av eiendommer. Samlet er dette tiltak som legger til rette for at nye krefter kan få slippe til i næringen.

Departementet utelukker ikke at prisene i noen områder kan øke som følge av opphevelse av priskontrollen, men vil peke på at en eventuell prisøkning i enkelte områder i så fall vil gjenspeile betalingsvevnen som er i markedet for disse eiendommene, og den vil ikke overgå det som den enkelte kjøper finner forsvarlig.

1.6 Priskontrollens innvirkning på investeringer

Høringsinstansene har ulike meninger om hvorvidt priskontrollen svekker viljen til å investere i landbrukseiendom.

Etter departementets oppfatning kan priskontrollen virke dempende på eierens investeringslyst. Dette kan føre til at nødvendig vedlikehold i jord og bygninger unnlates eller at modernisering av driftsapparat og bolighus uteblir. Investeringslyst må ses i sammenheng med priskontrollens formål om å stimulere til langsiktig god ressursforvaltning.

Departementet legger, som Fylkesmannen i Hedmark, til grunn at eiernes motivasjon for å gjøre investeringer knyttet til drift og modernisering av bygninger vil variere. Departementet er samtidig enig med Statens landbruksforvaltning i at det har formodningen for seg at en ny eier i mange tilfeller kan være mer motivert og ha større interesse i å for-

bedre drift og fornye bygningsmasse enn en som har eid eiendommen i mange år.

Noen høringsinstanser legger til grunn at opphevelse av priskontroll vil føre til høyere pris, og at en kjøper av landbrukseiendom ved høyere pris vil sitte tilbake med mindre midler til investering i driftsapparatet fordi en større andel av midlene vil gå til erverv av eiendommen eller tilleggsjorda. Departementet mener imidlertid at eiendom som omsettes på det frie markedet har mulighet for å tiltrekke seg personer med kapital som både har økonomi til selve kjøpet og til å utvikle eiendommen og sikre maksimal avkastning fra eiendommen.

Opphevelse av priskontrollen vil også kunne gi økt mulighet til å finansiere investeringer fordi markedsverdien da i en del tilfeller kan gi et høyere pantegrunnlag. Noen høringsinstanser frykter at fri prissetting vil kunne gi en gjeldsboble. Slik departementet ser det, må eier av landbrukseiendom også her på linje med andre næringsdrivende og kjøpere av fast eiendom, vurdere hva som er forsvarlig å lånefinansiere.

Departementet legger til grunn at priskontroll kan dempe investeringslysten i visse situasjoner. Dette taler for å oppheve regelen.

1.7 Priskontroll og ressursbruk

I høringsnotatet viste departementet til at kommunenes gjennomføring av priskontrollen er ressurskrevende.

Det er ulike meninger blant høringsinstansene om hvor omfattende ressursbruken ved håndhevelse av priskontrollen er.

Departementet vil peke på at gjennomføring av priskontroll krever offentlig ressursbruk, og kan forsinke gjennomføringen av en overdragelse. Med dagens regler gjelder priskontrollen forholdsvis få eiendommer. I den enkelte sak må imidlertid ressursbruken antas å kunne bli stor. Departementet viser i den forbindelse til uttalelsene fra Fredrikstad og Meldal kommune som er referert i proposisjonen. Også den forsinkelsen priskontroll kan medføre av overdragelsen kan være en byrde for partene. For de eiendommene der det er aktuelt å vurdere prisen, mener departementet dette er unødvendig bruk av offentlige og private ressurser.

Departementet er også oppmerksom på at reglene for priskontroll er kompliserte, og at de kan medføre ulik praksis i kommunene, til frustrasjon for selgere og kjøpere. Dette kan i noen tilfeller framstå som urimelig for selger og kjøper av eiendom det er priskontroll på.

Departementet mener at dette er klare ulemper med priskontrollen som tilsier at priskontrollen oppheves.

1.8 Vurdering av alternative løsninger

Departementet hadde i høringsnotatet ingen alternative forslag til å oppheve priskontrollen.

Departementet mener at det ikke er grunn til å vurdere alternative løsninger til opphevelse av priskontrollen. Departementet mener at priskontrollen gjennom de siste årene er blitt begrenset i slik grad at det kan reises spørsmål om hvilken effekt den har. I en slik situasjon vil det etter departementets syn være uheldig å velge et alternativ hvor priskontrollen begrenses ytterligere slik at den i praksis kun omfatter noen svært få enkelteierendommer.

1.9 Priskontroll ved tvangssalg

I høringsnotatet påpekes det at ordningen med at konsesjonsmyndigheten avgir uttalelse om høyeste pris, vil falle bort som en konsekvens av opphevelse av priskontrollen på landbrukseiendommer, jf. tvangsfullbyrdsloven § 11-44 tredje ledd.

Oppheves priskontrollen, er det ikke lenger aktuelt for namsmyndigheten i forbindelse med tvangsrealisasjon av eiendom underlagt konsesjon å bringe på det rene den høyeste pris som vil bli akseptert av konsesjonsmyndigheten. Det vil heller ikke være aktuelt å opprettholde en plikt for konsesjonsmyndighetene til å gi uttalelse om høyeste lovlige pris. Dette innebærer at reglene i tvangsfullbyrdsloven §§ 11-13 annet ledd (medhjelpersalg) og 11-44 tredje ledd (auksjonssalg) må oppheves eller endres slik at de ikke kommer til anvendelse.

Opphevelse av priskontroll med derpå følgende endring av reglene i tvangsfullbyrdsloven fører derfor til raskere saksbehandling ved tvangssalg, og frigjør offentlige ressurser.

Med tanke på at reglene i tvangsfullbyrdsloven kapittel 11 dekker tvangsrealisasjon av alle realregistrerte formuesgoder, ikke bare fast eiendom, og at loven bør ha egnede bestemmelser for eventuelle tilfeller der omsetningen er underlagt konsesjon med priskontroll, har departementet kommet til at i stedet for å oppheve de to bestemmelsene bør ordlyden justeres slik at bestemmelsene ikke kommer til anvendelse ved tvangsrealisasjon av realregistrerte formuesgoder der omsetningen er underlagt konsesjon uten priskontroll.

1.10 Nødvendige lov- og forskriftsendringer

I høringsnotatet foreslo departementet at konsesjonsloven § 9 første ledd nr. 1 blir opphevet. Som en følge av forslaget foreslo departementet også at tvangsfullbyrdsloven § 11-44 tredje ledd oppheves.

Departementet slutter seg til innspill fra høringsinstansene om at det må gjøres en følgeendring i kon-

sesjonsloven § 9 fjerde ledd dersom priskontrollen oppheves, og foreslår en slik endring.

Den Norske Advokatforening og Statskog SF mener at det bør framgå uttrykkelig av loven at det ikke lenger skal være adgang til å legge vekt på den avtalte prisen. For at det ikke skal være noen tvil på dette punktet, har departementet valgt å ta inn et nytt andre punktum i konsesjonsloven § 9 første ledd.

Departementet er ikke enig med Advokatforeningen i at det er nødvendig å endre konsesjonsloven § 12 som følge av at regelen om priskontroll i konsesjonsloven § 9 første ledd nr. 1 oppheves. Bestemmelsen i § 12 innebærer at kopi av hjemmelsdokument, kontrakt og takst skal vedlegges søknad hvis slike dokumenter foreligger. Dette er relevante opplysninger selv om prisen ikke lenger skal vektlegges ved konsesjonsvurderingen.

Nødvendige endringer i forskrift til konsesjonsloven vil bli gjennomført når loven er vedtatt endret.

1.11 Overgangsregler og ikrafttredelse

Departementet har kommet til at overgangsreglene bør utformes på en annen måte enn i høringsnotatet.

For konsesjonssaker som er under behandling når lovendringen trer i kraft, mener departementet at det bør være uproblematisk å følge høringsforslaget. Priskontroll bør i slike tilfeller utelates fra konsesjonsvurderingen slik at konsesjonsspørsmålet avgjøres på bakgrunn av lovens øvrige regler. I saker hvor det er gitt avslag fordi prisen er for høy, bør imidlertid gjeldende regler fortsatt gjelde slik at det kan settes frist for omgjøring og salg (herunder tvangssalg). Departementet slutter seg på dette punktet til Advokatforeningens syn om at dette vil være den retts teknisk enkleste og minst problematiske løsningen.

1.12 Økonomiske og administrative konsekvenser

Opphevelse av priskontroll er en forenkling av lovverket. Det vil lette gjennomføringen av eiendomsoverdragelser i landbruket, og det vil redusere konsesjonsmyndighetenes arbeidsomfang ved behandling av konsesjonssaker. Dette vil friggi ressurser i kommuner og fylker. Reduksjonen i ressursbruken vil variere fra kommune til kommune og mellom fylkene.

Opphevelse av priskontrollen vil videre føre til raskere saksbehandling ved tvangssalg.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Ingrid Heggø, Odd Omland og Knut Storber-

get, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Ingunn Foss, Gunnar Gundersen og Ove Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad, Oskar J. Grimstad og Morten Ørsal Johansen, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, fra Senterpartiet, lederen Geir Pollestad, fra Venstre, Pål Farstad, og fra Sosialistisk Venstreparti, Siv Elin Hansen, viser til Prop. 124 L (2013–2014) om endringer i konsesjonsloven og tvangsfullbyrdsloven. Regjeringens forslag innebærer at det ved konsesjonsvurderingen ikke skal legges vekt på om den avtalte pris tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling ved erverv av landbrukseiendommer, såkalt priskontroll. Komiteen merker seg at bakgrunnen for forslaget var å styrke bondens råderett over egen eiendom.

Komiteen viser til at formålet med priskontrollen er at eiendommer som skal nyttes til landbruk, omsettes til en pris som bidrar til å realisere mål i landbrukspolitikken. Dette gjelder målet om å sikre rekruttering til næringen, å legge til rette for langsiktig god ressursforvaltning og legge til rette for stabile heltids- og deltidsarbeidsplasser. Komiteen viser til rundskriv M-3/2002, hvor følgende står skrevet om priskontroll som virkemiddel:

«Skal landbrukspolitiske mål nås, er det nødvendig at bl.a. prisnivået på landbrukseiendommer ikke er høyere enn det som reflekterer verdien av eiendommens driftsgrunnlag og den verdi eiendommen har som bosted, samtidig som det ikke stilles krav om urimelig høy egenkapital.»

Komiteen viser til at reglene om priskontroll gjaldt alle konsesjonspliktige eiendommer uansett hvilken type eiendom det var tale om frem til 2003 da den nye konsesjonsloven ble vedtatt, som fastslo at priskontrollen kun skulle gjelde ved erverv av konsesjonspliktig landbrukseiendom som skal nyttes til landbruksformål. Komiteen viser også til at det i løpet av de siste 14 årene er gjort en rekke endringer i lovgivningen med det formål å sørge for at loven er oppdatert og for å stimulere til økt omsetning av landbrukseiendom. Endringene har ført til at sammenhengen mellom omsetningstallene og priskontroll også er endret i denne perioden, og at det i dag er vesentlig færre overdragelser som er gjenstand for priskontroll enn i 2000.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at antallet eiendommer som er underlagt priskontroll er lavt, som følge av de senere års endringer. Omtrent 400 overdragelser av bebygd landbrukseiendom og omtrent 200 overdragelser av ubebygde landbrukseiendommer var gjenstand for priskontroll i 2012.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til at regjeringen i proposisjonen mener det gjør at det i dag er uklart i hvilken grad priskontroll er egnet til å ivareta de formålene som begrunner regelen, og stiller spørsmål ved om regelverket rettferdiggjør den byråkratiske ressursbruken.

Dette flertallet registrerer at regjeringen i forslaget mener priskontrollen kan ha tre uheldige virkninger for landbruket: En uheldig virkning av priskontrollen regjeringen påpeker er at den kan dempe investeringslysten hos eiere av landbrukseiendom, som ikke vil være innstilt på å foreta investering som ikke kan påregnes avspeilet i den pris konsesjonsmyndighetene vil godta ved et senere salg. En annen uheldig virkning regjeringen påpeker er at priskontrollen kan bidra til å svekke eiernes motivasjon til å selge hele eller deler av eiendommen. En tredje uheldig virkning regjeringen påpeker, er at denne typen virkninger kan virke hindrende for et livskraftig og dynamisk landbruk som er avhengig av et velfungerende marked for omsetning av landbrukseiendommer.

Dette flertallet viser til at Statens landbruksforvaltning, etter en undersøkelse om kommunenes praktisering av priskontrollen, blant annet har konkludert med at kommuneadministrasjonen finner det vanskelig å innstille på avslag begrunnet i høy pris på grunn av politikeres holdning til spørsmålet og at det er størst problem med praktiseringen av priskontrollen i områder med generelt høyt prisnivå på fast eiendom. Undersøkelsen viser at stadig høyere pris aksepteres. Samtidig viser informasjon fra fylkesmennene fra 2012 at halvparten av konsesjons-søknadene som ble avvist i 2012 ble avvist grunnet – helt eller delvis – at prisen var for høy. I noen få saker førte avslaget til at selger ble sittende med eiendommen. Dette flertallet mener dette er en uheldig konsekvens av priskontrollen.

Dette flertallet viser til at NORSKOG i sin høringsuttalelse til komiteen i brev av 5. november 2015 bemerker følgende:

«Dette medfører at selgere utsetter salget fordi de ikke får tilstrekkelig betalt. En annen negativ følge av dette er at nødvendige investeringer utsettes, fordi penger som er lagt ned i å utvikle eiendommen ikke øker verdien på eiendommen hvis den selges.

Dette skaper passive eiere og liten investeringsvilje. Undersøkelser viser at det er flere skogeiere over 70 år enn under 40 år og at andelen dødsbo som eiergruppe ikke er uvanlig. Dette er et tegn på at omsetningen har stagnert og at det eksisterer uheldige hindre for en naturlig omsetningstakt.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen mener det ikke er ønskelig å opprettholde regelen om

priskontroll ved kjøp av landbrukseiendom, og at regjeringen derfor foreslår at regelen i konsesjonsloven § 9 første ledd nr. 1 oppheves. Disse medlemmer støtter dette.

Disse medlemmer registrerer at Norges Skogeierforbund foreslår å oppheve priskontrollen for skog. Forbundet påpeker i sin høringsuttalelse til komiteen i brev av 5. november 2015 at behovet for priskontroll er et annet for jordbruksarealer enn for skog og at skogbruk og jordbruk drives under helt forskjellige markedsmessige vilkår. Disse medlemmer viser til at forbundet mener denne forskjellen kan begrunne ulike regler for jord og skog. Disse medlemmer er enige i dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener prisregulering og konsesjonslovsbestemmelser spiller en viktig rolle i utviklingen av norsk jord- og skogbruk. Ved godtgjort og dokumentert behov er vi dog åpne for endringer når regelsettet skal ha betydning og for hvilke grenser som skal gjelde for de eiendommer som omfattes. Dette er svært svakt utredet i regjeringens proposisjon. Regjeringen har dessuten varslet fjerning eller endring av konsesjonsloven som sådan. Disse medlemmer mener det derfor ikke finnes grunnlag for Stortinget til å endre reglene om prisregulering nå, og at dette eventuelt må vurderes når det foreligger bedre forarbeid fra regjeringen. Endringer i prisreguleringen må dessuten sees i sammenheng med eventuelle endringer i andre bestemmelser i konsesjonsloven.

Regjeringen har tidligere sendt et brev til alle landets kommuner og fylkeskommuner med beskjed om å se bort fra reglene om prisregulering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti, mener dette ikke er i samsvar med gjeldende lov, og fremmer derfor slikt forslag:

«Stortinget ber regjeringen presisere overfor landbruksforvaltningen, fylkesmannsembetet, kommunene og fylkeskommunene at konsesjonslovens bestemmelser om priskontroll skal følges.»

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, ønsker å legge til rette for et miljøvennlig, bærekraftig og fremtidsrettet landbruk med både store og små bruk i hele landet. Det er et mål at norsk landbrukspolitikkk skal stimulere til økt matproduksjon med intensjon om økt selvforsyning, blant annet av hensyn til norske forbrukere og av beredskapshensyn. Dette flertallet

viser til at jordbruket også bidrar til andre viktige samfunnsgoder enn mat, slik som ivaretagelse av norsk kulturlandskap, biologisk mangfold, reiseliv og spredt bosetting. For dette flertallet er derfor eiendomsretten og bøndenes rammevilkår til å drive næringsvirksomhet, viktig. Dette flertallet mener at fremtidens landbrukspolitikk må utformes slik at hver enkelt bonde får et større handlingsrom, samt økt frihet med økonomisk trygghet i bunn.

Dette flertallet viser til at landbruket står overfor to hovedutfordringer; rekruttering og et betydelig investeringsbehov. God rekruttering til landbruket er avgjørende for å opprettholde en landbruksnæring i hele landet og kunne øke matproduksjonen. Det er derfor viktig for dette flertallet å føre en landbrukspolitikk som gir ungdom framtidstro, lyst og muligheter til å satse på landbruket som yrke. I tillegg mener dette flertallet at det er viktig at landbrukets reguleringer sikrer at det lønner seg å gjøre investeringer.

Dette flertallet viser til at begrunnelsen for dagens konsesjonsregelverk (priskontroll) er et ønske om at landbrukseiendommer skal forbeholdes aktive utøvere, samt sikre rekruttering til næringen og regulere økonomien i næringen.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre mener derfor at prisnivået på landbrukseiendommer ikke må ligge høyere enn at man med normal utnyttelse av eiendommens driftsgrunnlag kan oppnå et tilfredsstillende økonomisk resultat. Utfordringen er at driftsgrunnlaget for en landbrukseiendom kan være minimalt, mens boverdien for en tilsvarende eiendom kan være svært stor. På bakgrunn av dette ønsker ikke disse medlemmer en full opphevelse av priskontrollen, men mener at prisreguleringen for landbrukseiendommer må begrenses.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sitt primærstandpunkt om å oppheve konsesjonsloven som regjeringen har sendt på høring.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at antallet eiendommer overdratt i 2013 i fritt salg og unntatt fra priskontroll var 2107. Tallet omfatter både konsesjonspliktige og konsesjonsfrie overdragelser. Priskontrollen fikk kun anvendelse for totalt 618 eiendommer i 2013, og i 2012 ble kun 1 pst. av konsesjonssøknadene avslått på grunn av for høy pris.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre mener at priskontrollen ikke er et stort problem i praksis, men har forståelse for at denne kontrollen kan fremstå som tungvint og byråkratisk for dem den angår.

Disse medlemmer mener likevel det er viktig at det foretas en prisvurdering når eiendommen er over en viss størrelse og pris, av hensyn til de helhetlige målene i landbrukspolitikken.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fastsette at det ikke skal være priskontroll ved overtakelse av en eiendom med bolighus, med mindre overdragelsessummen overstiger 3,5 mill. kroner.»

Flertallet viser til at en endring i prisgrensen for konsesjon innebærer endring i et prisrundskriv. Det er naturlig at en slik prisgrense vil bli vurdert justert med jevne mellomrom, og det vil være mer ryddig om dette gjøres gjennom en forskrift for å unngå fremtidige diskusjoner om hvorvidt det foreligger hjemmel til det.

Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreta en vurdering av om avgrensningen av beløpsgrenser og arealgrenser for praktisering av priskontroll bør fastsettes i en forskrift, og ber i tilfelle regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å innføre en slik forskriftshjemmel i konsesjonsloven.»

Flertallet peker på at endring av arealgrensen for konsesjonsplikt til 35 dekar ligger utenfor forslagene i regjeringens fremlagte proposisjon, og at et vedtak om heving av arealgrensen vil innebære en lovendring.

Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om nødvendig lovendring om å heve arealgrensene for konsesjonsplikt ved erverv av bebygd eiendom og lovbestemt boplikt til 35 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at det i dag må søkes konsesjon for overdragelse av ubebygd areal uavhengig av størrelsen på dette. Disse medlemmer mener ubebygd og bebygd areal bør likestilles.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre en arealgrense på 35 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord for priskontroll ved erverv av ubebygde landbruks-eiendom. Dette innebærer endring i rundskriv.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, peker på at hensynet til forenkling av regelverket taler for samme grense for odel som for konsesjon, og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om at arealgrensen endres tilsvarende for odlingsjord etter odelsloven § 2.»

Flertallet mener at dette vil ta høyde for verdistigningen som har vært i samfunnet for øvrig siden forrige justering av priskontrollen, samt gi et rom for forventet prisstigning i årene fremover. Flertallet mener priskontroll og konsesjonsbestemmelsene i størst mulig grad bør gjelde bruk med reelt potensial for næringsvirksomhet, og i mindre grad på bruk der inntjeningspotensialet er begrenset. Flertallet mener utviklingen med større og dyrere utstyr har gjort at det kreves et areal over en viss størrelse for å kunne forsvare investeringene, og mener loven i større grad bør reflektere dette.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre mener derfor at det er riktig å justere virkeområdet for loven til bruk over 35 dekar.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, mener at dersom to eiendommer grenser til hverandre, ligger nært hverandre og/eller forpaktet enten på fulldyrka eller overflatedyrka jord, der jorda drives, så skal det åpnes for at den nærliggende eiendommen kan kjøpes, og tunet skilles fra, uten at søknad om konsesjon og deling er nødvendig.

Disse medlemmer mener at denne endringen vil skape mer rasjonelle enheter i landbruket som vil bidra til at hovedformålet med konsesjonsloven opprettholdes.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener at dette også skal gjelde for skogeiendommer.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan produktive jord- og skogbruksarealer på en eiendom kan

overdras som tilleggsjord til eiendommer som har tilstøtende grenser, ligger i nærheten av, og/eller forpaktet, uten at det skal være nødvendig å søke samtykke til deling eller konsesjon. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om en slik endring.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan produktive jordarealer på en eiendom kan overdras som tilleggsjord til eiendommer som har tilstøtende grenser, ligger i nærheten av, eller forpaktet, uten at det skal være nødvendig å søke samtykke til deling eller konsesjon. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om en slik endring.»

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at i 2013 var 12 507 av 186 128 landbrukseiendommer i kategorien dødsbo/upersonlig eierskap/uoppgitt. Dette tilsvarende 7 prosent av alle landbrukseiendommer. Disse medlemmer mener at dette ikke er en ønsket eierform og hindrer omsetning av eiendommer i landbruket.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med endringer i skifteloven om at dødsbo ikke kan eie skogeiendom lenger enn 4 år.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at det hersker usikkerhet om hvor mange landbrukseiendommer som faktisk er eid av dødsbo. En gjennomgang av statistikken viser at dødsbo (registrert eier er død) er eiere av 5 242 landbrukseiendommer. Det tilsvarende 3 prosent av antall landbrukseiendommer, ikke 7 prosent. Videre peker disse medlemmer på at det til enhver tid vil være en del landbrukseiendommer «under skifte».

Disse medlemmer er enig i at dødsbo ikke er en hensiktsmessig eierform for landbrukseiendommer. Disse medlemmer er opptatt av å få på plass endringer som stimulerer til bedre drift av skogeiendommene, men er usikre på om det er endringer i skifteloven som er det mest hensiktsmessige virkemiddelet i så måte. En eventuell tvungen avståelse av en skogeiendom etter fire års skiftebehandling gjennom endringer i skifteloven vil være en særregel for bo med skogeiendom. Det vil innebære opprettelse av særegne rapporteringsrutiner for private for at kommunene til enhver tid skal ha kontroll med at et bo er under skifte, og hvor lenge det har vært under

skifte, samt at kommunene må få som oppgave å følge opp saker der eiendommene har ligget lenger i skifte enn fire år. En endring i skifteloven vil gi økt byråkrati, uten at vi er sikre på at dette er den beste måten å løse denne utfordringen på.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte komme tilbake til Stortinget med en utredning om hvordan regelverket best kan utformes for å fremme aktivt eierskap av skogeiendommer.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, mener at skogen er en verdifull og viktig ressurs. Flertallet viser til at 3 prosent av Norges areal er dyrket mark, mens om lag 25 prosent er skog som brukes i skogsindustrien. 80 prosent av skogen forvaltes av private skogeiere med kunder både i norsk og utenlandsk skogsindustri. Norge har en stående kubikkmasse på 900 millioner kubikkmeter skog fordelt på 130 000 skogeiendommer, hvorav en gjennomsnittlig skogseiendom er på bare 500 dekar.

Flertallet viser til at det avvirknes i underkant av 10 millioner m³, men at beregninger viser at total tilvekst i Norge er nær 30 millioner m³ og dagens avvirkningsnivå er ikke i nærheten av å utnytte ressursens potensial optimalt. Flertallet ser det som viktig for sysselsetting og verdiskaping i hele landet at ressursen forvaltes mer aktivt enn dagens avvirkningsnivå tilsier.

Flertallet viser til at de norske skogene fanger opp halvparten av de menneskeskapte klimagassene i landet. Voksende skog fanger imidlertid opp betydelig større mengder CO₂ enn aldrende skog, og prosessen går stadig saktere i trær som eldes. Jo mer intensivt skog drives og ny skog plantes, desto større klimagevinster gir skogen.

Flertallet mener at trevirke kan erstatte mange av dagens forurensende materialer og produkter. Nye bruksområder gir mulighet for økt inntektsgrunnlag for skogeierne, i tillegg til å være gunstig for klimaregnskapet. Flertallet er av den oppfatning at satsing på bioøkonomi er avgjørende for at fremtidige generasjoners behov for mat og energi kan møtes, samtidig som klimautslippene reduseres.

Flertallet mener at for å øke utnyttelsen av den viktige ressursen skogsråstoffet representerer, både til karbonbinding og som fornybart råstoff, er det viktig at skognæringen har rammebetingelser som gjør næringen konkurransedyktig. Flertallet ser at dagens konsesjonslovgivning legger begrensninger på en naturlig omsetning av skogeiendommer i Norge.

Flertallet mener derfor at problemstillingen ikke bare har en rent eiendomsrettslig side, men har konsekvenser for hele verdikjeden i form av lav avvirkning og manglende satsing på utvikling av «grønn industri» og bruk av biomasse.

Flertallet vil også minne om at skogbruket, til forskjell fra jordbruket, konkurrerer fritt i det internasjonale markedet med produktene sine. Mange av rammebetingelsene som skognæringen må forholde seg til, er imidlertid tilpasset jordbruket og virker dessverre mot økt aktivitet i skogbruket.

Flertallet mener på denne bakgrunn at priskontrollen kan oppheves for rene skogeiendommer, men spørsmålet om priskontroll for kombinerte jord- og skogeiendommer er mer komplisert på grunn av hensynet til matproduksjon, og at driften på eiendommen skal kunne forsvare prisnivået.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti ber om at regjeringen foretar en vurdering av mulige konsekvenser av å unnta skogeiendommer fra priskontroll.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan priskontrollen på rene skogeiendommer kan oppheves.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede regler som gjør at skogen på kombinerte jord- og skogbrukseieendommer kan unntas fra priskontroll, og komme tilbake til Stortinget med forslag til endrede regler.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti går imot å fjerne prisvurderingen i konsesjonsloven. Disse medlemmer viser til at konsesjonsloven er en viktig del av eiendomspolitikken og legger til rette for spredt og lokalt privat eierskap. Ved vurderingen av konsesjonslovens effekt og virkning er det viktig å vurdere lovens preventive og adferdsregulerende effekt og ikke bare se på de konkrete sakene som har vært til behandling.

Disse medlemmer støtter ikke den endring i rettstilstanden som har kommet som en konsekvens av Landbruks- og matdepartementets brev om forståelse av konsesjonslovens bestemmelse om pris i konsesjonssaker. Disse medlemmer ber regjeringen

sørge for å oppheve denne endringen i forvaltningspraksis som brevet har resultert i.

Disse medlemmer ser med bekymring på at mange landbrukseiendommer eies av dødsbo over lang tid. Disse medlemmer ber regjeringen komme tilbake med forslag om begrensning i hvor lenge dødsbo kan være eier av landbrukseiendom. Begrensningene må innrettes på en måte som ikke stimulerer til at dødsboene går over i sameier.

Disse medlemmer ser at for å sikre legitimiteten til priskontrollen er det naturlig å øke det såkalte boverditillegget noe. Dette vil særlig ha betydning i sentrale strøk der boligprisene er høye.

Disse medlemmer viser til at det er andre faktorer enn konsesjonsloven som hindrer omsetning av landbrukseiendom. Delingsforbudet som ble opphevet i 2013 og reduksjon av gevinstbeskatning ved salg av landbrukseiendom ut av familien er to slike tiltak. Effekten av disse vil vise seg over tid. Disse medlemmer mener at det ikke skal legges frem et forslag om opphevelse av eller forslag om store endringer i konsesjonsloven.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser avslutningsvis til samarbeidspartiernes flertallsforslag, der det fremgår at det er enighet om andre endringer i konsesjonsloven og priskontrollen enn det som er fremmet i proposisjonen. Samtlige forslag til lovendringer fremmet i proposisjonen bortfaller derfor. Flertallet går inn for at proposisjonen sendes tilbake til regjeringen for oppfølging av stortingsflertallets merknader.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«Prop. 124 L(2013–2014) Endringer i konsesjonsloven og tvangsfullbyrdelsesloven (opphevelse av priskontroll) sendes tilbake til regjeringen.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem en ny proposisjon om endringer i konsesjonsloven og tvangsfullbyrdelsesloven.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener realiteten av de forslag som det varierende flertallet, bestående av medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, går inn for, i realiteten opphever priskontrollen og svekker konsesjonsloven.

Forslagene og merknadene er upresist formulert. Det gjør det vanskelig å forstå meningsinnholdet og gir regjeringen betydelig tolkningsrom. Det er uheldig at flertallet foreslår konkrete endringer uten at dette bygger på en forutgående utredning. Forslagene vil åpne for en massiv mulighet til omgåelse som i realiteten tilsidesetter priskontrollen, blant annet gjennom å fjerne kravet om konsesjon der det foreligger en leieavtale.

Disse medlemmer reagerer på at flertallet vil fjerne Stortingets mulighet til å bestemme priskontrollens virkeområde.

Disse medlemmer mener at summen av de forslag og merknader som flertallet går inn for, skiller seg vesentlig fra de signaler som både Kristelig Folkeparti og Venstre har gitt til offentligheten.

Disse medlemmer forutsetter at alle endringer flertallet går inn for, må utredes og sendes på høring på ordinær måte.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre og Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen innføre en arealgrense på 35 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord for priskontroll ved erverv av ubebygd landbrukseiendom. Dette innebærer endring i rundskriv.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen på egnet måte komme tilbake til Stortinget med en utredning om hvordan regelverket best kan utformes for å fremme aktivt eierskap av skogeiendommer.

Forslag fra Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med endringer i skifteloven om at dødsbo ikke kan eie skogeiendom lenger enn 4 år.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan produktive jordarealer på en eiendom kan overdras som tilleggsjord til eiendommer som har tilstøtende grenser, ligger i nærheten av, eller forpaktes, uten at det skal være nødvendig å søke samtykke til deling eller konsesjon. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om en slik endring.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding I, II, III, IV, V, VI, og VII fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteens tilråding VIII og IX fremmes av Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.

Komiteens tilråding X fremmes av Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

I

Prop. 124 L (2013–2014) – Endringer i konsesjonsloven og tvangsfullbyrdelsesloven (opphevelse av priskontroll) – sendes tilbake til regjeringen.

II

Stortinget ber regjeringen legge frem en ny proposisjon om endringer i konsesjonsloven og tvangsfullbyrdelsesloven.

III

Stortinget ber regjeringen fastsette at det ikke skal være priskontroll ved overtakelse av en eiendom med bolighus, med mindre overdragelsessummen overstiger 3,5 mill. kroner.

IV

Stortinget ber regjeringen foreta en vurdering av om avgrensningen av beløpsgrenser og arealgrenser for praktisering av priskontroll bør fastsettes i en forskrift, og ber i tilfelle regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å innføre en slik forskriftshjemmel i konsesjonsloven.

V

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om nødvendig lovendring om å heve arealgrensene for konsesjonsplikt ved erverv av bebygd eiendom og lovbestemt boplikt til 35 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord.

VI

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om at arealgrensen endres tilsvarende for odlingsjord etter odelsloven § 2.

VII

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan priskontrollen på rene skogeiendommer kan oppheves.

VIII

Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan produktive jord- og skogbruksarealer på en eiendom kan overdras som tilleggsjord til eiendommer som har tilstøtende grenser, ligger i nærheten av, og/eller forpaktet, uten at det skal være nødvendig å søke samtykke til deling eller konsesjon. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om en slik endring.

IX

Stortinget ber regjeringen utrede regler som gjør at skogen på kombinerte jord- og skogbrukseiendommer kan unntas fra priskontroll, og komme tilbake til Stortinget med forslag til endrede regler.

X

Stortinget ber regjeringen presisere overfor landbruksforvaltningen, fylkesmannsembetet, kommunene og fylkeskommunene at konsesjonslovens bestemmelser om priskontroll skal følges.

Oslo, i næringskomiteen, den 4. februar 2016

Geir Pollestad

leder

Morten Ørsal Johansen

ordfører

